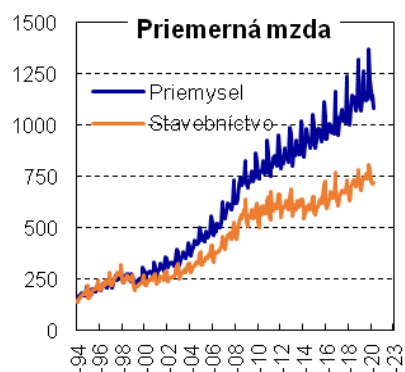
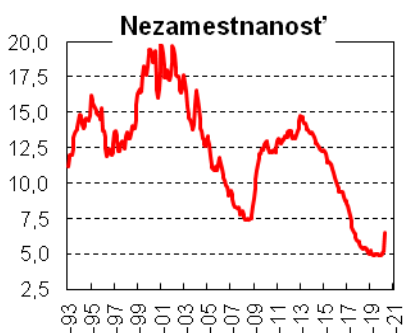
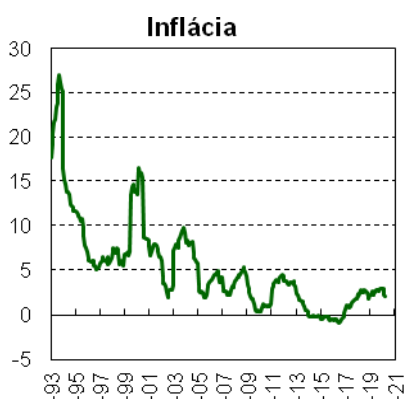
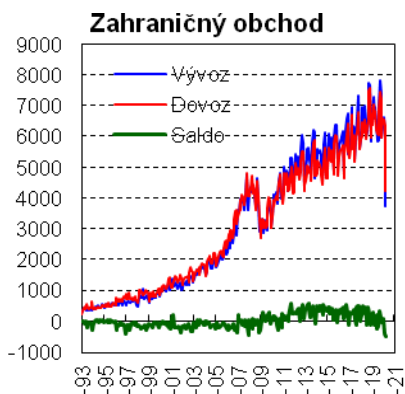

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V APRÍLI 2020

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 22.06.2020

Celkový ekonomický vývoj

Štatistický úrad SR publikoval údaje o vývoja hrubého domáceho produktu za prvý kvartál roka 2020. V porovnaní s prvým kvartálom roka 2019 sa hrubý domáci produkt po deviatich rokoch rastu prepadol o 3,7%. Z jednotlivých odvetí najhlbší prepád zaznamenali finančné a poisťovacie činnosti (-42,1 %) a stavebníctvo (-25,2 %). Priemyselná výroba poklesla len o 3,5%. Konečná spotreba domácností narástla o 1,0% a spotreba verejnej správy o 1,1%. Tvorba fixných investícií klesla o 4,8%. Najviac utrpel zahraničný dopyt, ktorý klesol o 6,8%.

Zisk finančných a nefinančných podnikov sa medziročne znížil o 63,4%, a to najmä vďaka finančným korporáciám, ktoré sa dostali do straty 876,2 mil. eur. Nefinančné korporácie vytvorili zisk 2066,2 mil. eur.

Pokračoval rozmach bytovej výstavby. Počet začatých bytova narástol o 26,3% a počet dokončených bytov o 5,3%.

Po šiestich rokoch rastu prvý krát klesla celková zamestnanosť a to 1,4%. Naopak, miera nezamestnanosti (v metodike výberového zisťovania pracovných síl) sa zvýšila o 1,1%. Napriek tomu sa však priemerná nominálna mzda v národnom hospodárstve zvýšila o 6,2% a dosiahla 1086 eur.

Výroba a zahraničný obchod

Priemysel zaznamenal v apríli historicky najväčší prepád tržieb. Tržby z priemyselnej výroby na medziročnej báze oproti aprílu 2019 celkovo klesli o 46,5%. V automobilovom priemysle tržby medziročne klesli o 77,1% vo výrobe strojov o 13,0% a vo spotrebnej elektronike o 35,7%, vo výrobe elektrických zariadení o 36,1% a vo výrobe gúmy a plastov o 42,3%. Tržby rástli len vo farmaceutickom priemysle, o 11,0%.

Tržby v stavebníctve zaznamenali v marci 2020 pokles o 16,7%.

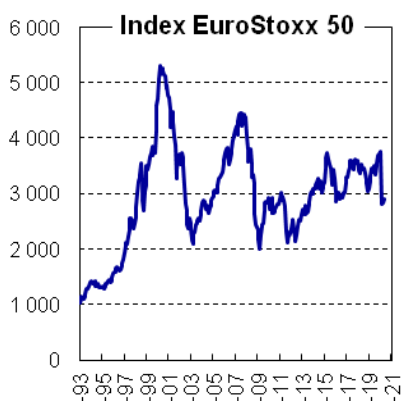
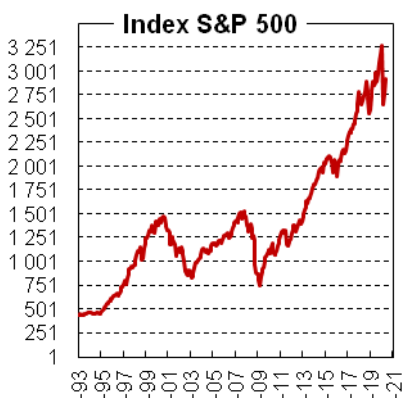
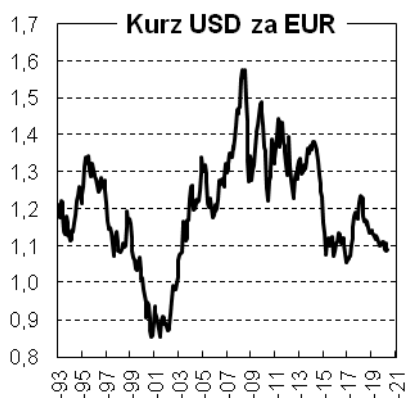
Zahraničný obchod zaznamenal v apríli 2020 veľmi hlboký pád. Vývoz medziročne klesol o 43,0% a dovoz o 36,6%. Dosiahlo sa vysoké záporné saldo vo výške 492 mil. eur.

V máji 2020 sa prehĺbil pesimizmus obyvateľov i podnikov ohľadne ďalšieho vývoja. **Index ekonomického sentimentu** sa oproti aprílu 2020 prepadol o 11,6% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kľzavá hodnota dosiahla 72,2%, čo bola najmenšia hodnota od roku 2009. Stúpol index sentimentu v priemysle (+13,6%), a obchode (+2,3%). Klesol index sentimentu v stavebníctve (-2,5%), a v službách (-3,0%). Index spotrebiteľskej dôvery mierne stúpol o 3,8%. Dôvodmi všeobecného pesimizmu boli pokles objednávok, obavy z rastu nezamestnanosti, ako aj z celkovej hospodárskej situácie.

cenový vývoj

V apríli 2020 sa medziročný rast spotrebiteľských cien spomalil na 2,1%. Najviac narástli ceny za potraviny a nealkoholické nápoje (+4,3%), bývanie a energie (+2,5%) a vo vzdelávaní (+5,0%). Ceny za dopravu klesli o 6,9%.

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v apríli 2020 oproti minulému roku v priemere zvýšili o 1,4% a ceny pre export klesli o 1,3%. Ceny stavebných prác sa v apríli 2020 medziročne zvýšili o 2,8% a ceny stavebných materiálov klesli o 1,3%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V apríli 2020 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu zvýšila o 1,38%. Oproti aprílu 2019 narástla o 0,16% a dosiahla úroveň 6,57%. Na úradoch práce sa registrovalo 181 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne vyššie o 46 tisíc. Zároveň bolo k dispozícii 74 tisíc voľných pracovných miest. Nadchádzajúca kríza sa v apríli prejavila na miernom poklese záujmu o zamestnancov. Výraznejší nárast nezamestnanosti sa dá predpokladať v máji až júni.

V apríli 2020 sa na tržbách v maloobchode prejavil vplyv pandémie. Celkové tržby v porovnaní s aprílom 2019 klesli o 14,3%. Tržby v hypermarketoch však stúpili o 2,5%, kým tržby v malých predajniach klesli o 7,7%. Veľký prepád zaznamenal predaj pohonných hmôt (-25,9%)

Verejné financie a finančné trhy

V máji 2020 sa verejné financie začali dostávať do ťažkej situácie. Došlo k veľkému výpadku príjmov. Schodok v štátnom rozpočte prudko narástol a dosiahol 3136 mil. eur (v máji 2019 bol schodok 1524 mil. eur). Daňové príjmy rozpočtu hlboko zaostali za plánom. Výber daní sa naplnil na 31,8%, v tom DPH na 33,1% a spotrebné dane na 36,3%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 29,7% - tu sa zrejme prejavil vplyv odkladu platenia daní.

V apríli 2020 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V júni 2020 akciové trhy v USA reagovali na politiku tlačenia peňazí a akciový index prekonal svoje hodnoty pred 12 mesiacov. V Európe tiež došlo k oživeniu na trhu akcií, ale miernejšiemu.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2019 ^e	2019 Q3	2019 Q4	2020 Q1	02/2020	03/2020	04/2020	2020 ^f	2021 ^f
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	94 177	24 651	24 268,0	21 485,3	x	x			
HDP (% rast v stálych cenách)	2,3	1,3	1,3	-3,7	x	x		-6,7	6,6
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	-0,6	-5,6	-7,4	-6,9	-2,2	-18,6	-46,5	-15,0	12,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+0,7	-2,9	-0,2	-3,6	1,6	-5,7	-16,4	-12,0	-5,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	80 630	18 771	19 126	19 126	6 636	5 934	3 749	72 000	78 000
• Dovoz	79 515	19 055	19 349	19 349	6 543	6 324	4 241	71 000	77 000
• saldo	1 116	-284	-223	-223	94	-390	-492	1 000	1 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	2,7	2,9	2,9	2,8	3,0	2,3	2,1	1,9	1,1
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	1092	1063	1177	1086	x	x	x	1139	1197
• priemysel	1 168	749	1241	1154	1122	1145	1083	1197	1258
• stavebníctvo	746	749	788	718	715	712	722	770	808
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 583,7	2585,1	2591,2	2552,3	x	x	x	2 500	2 450
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	5,8	5,9	5,6	6,0	x	x	x	8,8	7,7
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	5,0	5,0	4,9	5,1	5,1	5,2	6,6	8,5	7,5
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	137 438	137 624	135 739	139 647	138 943	142 993	180 756	200000	180000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Prijmy v mil. EUR	15 825	10 455	15 826	3 207	2 175	3 207	4 166	15 793	15 400
percento plnenia	102,1	67,5	102,1	20,3	13,8	20,3	26,4	100,0	100
Výdavky v mil. EUR	18 027	12 296	18 027	4 753	2 896	4 753	6 586	18 561	18 752
percento plnenia	102,8	70,1	102,8	25,6	15,6	25,6	35,5	100	100
Saldo v mil. EUR	-2 201	-1 841	-2201	-1 546	-721	-1 546	-2 768	-2 768	-2 353
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,1196	1,1116	1,1196	1,1023	1,0905	1,1063	1,0862	1,1000	1,100
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,33	2,32	2,30	2,26	2,26	2,26	2,26	2,00	2,200
• spotrebiteľské do 1 roka	12,66	12,59	12,62	12,37	12,39	12,23	12,04	12,00	12,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	6,80	6,73	6,53	6,38	6,39	6,33		6,50	6,80
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
• domácnosti – netermínované vklady	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,04
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,40	0,50	0,48	0,48	0,48	0,47	0,47	0,40	0,50
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,00	0,10
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 715	3459	3653	3440	3735	2826	2835	3000	3500
Index S&P 500 ^b	2 913	2959	3086	3070	3277	2656	2763	2800	3000

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.